

Przedsiębiorstwo nie ginie wraz ze śmiercią właściciela

25 listopada 2018 r. weszła w życie ustawa z 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej. Przepisy o zarządzie sukcesyjnym mają zastosowanie do tych przedsiębiorstw, których właściciele zmarli po 24 listopada 2018 r.

Sławomir Skupień
radca prawny

Ustawa ta jest adresowana do ponad 2 milionów przedsiębiorców zarejestrowanych w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, z których ponad 230 tysięcy ukończyło już 65 lat. Wiele z tych firm to duże przedsiębiorstwa z wielomilionowymi obrotami, zatrudniające dziesiątki lub setki pracowników. Ustawa reguluje, co dzieje się z przedsiębiorstwem pomiędzy dniem śmierci przedsiębiorcy-właściciela a przejęciem przedsiębiorstwa przez spadkobiercę lub spadkobierców. Jej celem jest umożliwienie płynnego kontynuowania działalności w przypadku śmierci właściciela.

Dotychczas wraz ze śmiercią właściciela prowadzona przez niego działalność gospodarcza przestawała istnieć. Wygasały wszystkie umowy, tak z pracownikami, jak i z kontrahentami. Wygasał również numer NIP i wszystkie zezwolenia administracyjne. Jedynym sposobem kontynuowania działalności przez spadkobiercę było zarejestrowanie przez niego własnej działalności, a następnie ponowne uzyskiwanie, we własnym imieniu, koniecznych zezwoleń oraz ponowne zawieranie wszystkich umów związanych z tą działalnością.

Działalność gospodarcza prowadzona przez osobę fizyczną staje się z chwilą jej śmierci tzw. przedsiębiorstwem w spadku, obejmującym składniki niematerialne i materialne, przeznaczone do wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę, stanowiące mienie przedsiębiorcy w chwili jego śmierci (ale także nabyte przez zarządcę sukcesyjnego od dnia śmierci przedsiębiorcy do dnia wygaśnięcia zarządu sukcesyjnego) oraz zachowuje pracowników, numer NIP, ciągłość rozliczeń podatkowych, koncesje i zezwolenia. Dzięki temu może ono kontynuować działalność prowadzoną przez zmarłego przedsiębiorcę i realizować zawarte przez niego umowy handlowe.

Właścicielem przedsiębiorstwa w spadku jest:

1. spadkobierca (zarówno ustawowy, jak i testamentowy czy windykacyjny);
2. małżonek przedsiębiorcy, jeżeli w chwili śmierci przedsiębiorcy przedsiębiorstwo stanowiło w całości mienie obojga małżonków i małżonek posiada udział w przedsiębiorstwie w spadku;
3. osoba, która nabyła przedsiębiorstwo w spadku lub udział w tym przedsiębiorstwie od spadkobiercy lub małżonka.

Nabycie (dziedziczenie) przez spadkobierców przedsiębiorstwa w spadku podlega zwolnieniu (...)